

PUHE
KUVERNEMENTTIEN KANSANVALISTUSOSASTOJEN
VAPAATA KANSANSIVISTYSTYÖTÄ
OHJAAVIEN JAOSTOJEN JOHTAJIEN
II NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
TAMMIKUUN 24 pnä 1919

Toverit! Olette kokoontuneet tänne kuvernementtien Neuvostojen vapaata kansansivistystyötä ohjaavien paikallisjaostojen edustajina. Valitettavasti en tunne lähemmin toimintanne, joten rajoitunkin muutamiin huomautuksiin. Tervehdin teidän kokoustanne, kansansivistystyön tekijäin kokousta, joka on tehtäviensä kannalta niin merkityksellinen!

Koululaitoksessamme on vielä paljon vanhan järjestyksen aikana kasvatettuja opettajia, mikä tuottaa vaikeuksia siirryttäessä kapitalistisesta järjestelmästä sosialistiseen. Niin kummallista kuin se onkin, me kohtaamme sitkeätä vastustusta sivistyneiden henkilöiden taholta. Se, joka on tottunut pitämään entistä laitosta omiana kartanonaan, ajaa omia ja omistavan luokan etuja.

Vapaan kansansivistystyön edellytykset ovat parempia kuin koulutyön.

Meillä Kansankomissaarien Neuvostossa herätettiin kysymys sellaisen komitean muodostamisesta, joka yhdistäisi kokonaisen joukon hajanaisia kulttuuri- ja valistusjärjestöjä. Kansansivistystyö on tärkeää koko elämän uudestijärjestämisen kannalta. On etsittävä uusia teitä.

Sanottakoon, että eräät uudet ja kokemattomat Neuvostovallan edustajat soveltavat useinkin vanhentuneita menetelmiä ja kompromettoivat siten Neuvostovaltaa.

Mielestäni kansansivistystyön tekijäin ratkaistavana on vaikea tehtävä. Puoluetyössämme olemme oppineet vaikuttamaan laajoihin joukkoihin, mutta tämän tulisi tapahtua rinnan kulttuuri- ja valistustyön kanssa, muun muassa

rinnan koulutyön ja varsinkin kansansivistystyön kanssa, missä ei ole aina onnistuttu.

Vapaassa kansansivistystyössänne teidän apunanne ovat kiihkeässä tiedonjanoissaan työväenjoukot, joten teidän on sitä helpompi löytää niiden ja teidän keski-
känkäymisen muodot. Vähiten voidaan tässä suhteessa saada aikaan hosumalla, varsinkin joukkojen keskuudessa, joiden kulttuuritaso on alhainen. On pyrittävä lähemmäksi puoluejärjestöjä, kuten propagandaelimiä, ja saatava joukot mukaan kansansivistystyöhön. Mikäli joukkojen aloitteellisuus saa asianmukaista kannatusta, voitte toivoa hyviä tuloksia. Sallikaa minun tervehtiä teitä ja toivottaa menestystä.

„Vneshkolnoje Obrazovanije” № 2—3,
helmi- ja maaliskuu 1919

Julkaistaan
„Vneshkolnoje Obrazovanije” julkaisun
tekstin mukaan
